

Kommunledningsförvaltningen

Joel Andersson, 0550-88549

joel.andersson@kristinehamn.se

Kristinehamns kommuns yttrande - Förlängd och breddad ekobonus

Allmänt om förslaget

Regeringskansliet har skickat ut remiss av Trafikverkets förslag för Förlängd och breddad ekobonus. Sista dag att svara på remissen är den 3 augusti 2022.

Synpunkter

Kristinehamns kommun anser att förslaget på breddad ekobonus är en tydlig förbättring jämfört med nuvarande ekobonussystem, men att det behöver stärkas ytterligare.

Statlig medfinansiering av kommunägda hamnar är en förutsättning för ökade godsflöden via sjöfart

Kristinehamns kommun är en av flera hamnägande kommuner runt Väneren. Tillsammans med övriga kommuner i samverkansorganet Vänersamarbetet har man med Trafikverket arbetat för att skapa förutsättningar för ökade godstransporter på Väneren genom att arbeta för en Väner-överenskommelse som syftar till att ta fram ett helhetspaket för att skapa förutsättningar till överflyttning och ökade sjögodsvolymer. Tanken är att kommunerna ska bidra med utveckling av sina hamnanläggningar för att kunna hantera de större fartyg som ombyggs slussar i Trollhättan skulle medföra.

Regeringens mål för överflyttning av gods från väg till sjöfart innebär ett behov av ökad kapacitet i hamnanläggningar över hela landet, för att realisera den ökade kapaciteten uppstår ett investeringbehov i hamnanläggningar. Sjöfartens konkurrenskraft gentemot väg- och järnvägstransporter är låg. Det beror på flera saker, bland annat höga statliga avgifter för sjöfart, men också höga hamnavgifter. För att täcka de av staten efterfrågade investeringarna i hamnarna riskerar hamnavgifter att öka och ytterligare försämra sjöfartens konkurrenskraft. Hela logistikkedjan bör ses som en helhet mellan transportslagen där hamnarna utgör en del och inte som en självständig part i hela godstransportsystemet. Hamnarna har dessutom en allt större roll som logistik- och energinoder idag jämfört med tidigare. Satsningar på infrastrukturen i anslutning till och inom hamnområdena är därför av största vikt att beakta. Sjöfartens konkurrenskraft har minskat över tid med sjunkande godsvolymer samt en investerings- och underhållsskuld i många hamnanläggningar som följd. För att realisera målet med

en ökad sjöfart krävs förändringar på flera plan som tillsammans bidrar till en stärkt konkurrenskraft för sjöfarten.

De kommersiella hamnarna runt Vänern ägs av kommuner. Vänern bedöms av Trafikverket ha en stor potential för överflyttning av gods till sjöfart. De hamnägande kommunerna runt Vänern har åtagit sig att bidra till den fördubbling av Vänersjöfarten som behövs för att skapa samhällsekonomisk lönsamhet i den statliga investeringen av nya slussar i Trollhättan. Men en fördubbling av Vänersjöfarten ställer nya krav på Vänerns hamnanläggningar, vilket innebär ett ökat investeringsbehov för hamnägande kommuner. För att kunna dra nytta av de skalfördelar som en ombyggnation av slussar i Trollhättan innebär, där större fartyg kan trafikera Vänern, måste de investeringar som krävs i hamnanläggningarna kunna bäras kommunekonomiskt. Det finns idag inga förutsättningar för kommuner att investera i hamnanläggning i den storleksordning som krävs för att avlasta väg- och järnvägsnätet från godstransporter. En lösning på detta är att möjliggöra statlig medfinansiering av kommunalägda hamnanläggningar via en breddad ekobonus.

Staten behöver möjliggöra investeringsstöd för hamnägande kommuner att investera i sina kommunala hamnanläggningar. Dessa investeringar är nödvändiga för att skapa förutsättningar för överflyttning av gods till sjöfarten. Ekobonussystemet som det ser ut nu är inte starkt nog för att stötta sjöfarten i den grad som krävs för att flytta över gods till sjöfart.

En ytterligare breddad ekobonus i kombination med ökade anslag till ekobonusramen skapar reella förutsättningar för de hamnägande kommunerna i Sverige att bidra till ökad godssjöfart.

För att skapa bättre förutsättningar för en konkurrenskraftig sjöfart vill Kristinehamns kommun se följande åtgärder:

- En breddning av ekobonussystemet som möjliggör för kommuner samt kommunalägda hamnbolag att söka investeringsstöd.
- De medel som avsätts till ekobonus bör ökas för att kunna täcka del av de omfattande investeringar som kommer att krävas i bland annat kommunal hamninfrastruktur.